

FARMÁŘSKÉ LISTY

Vydává Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů

Číslo 6 / ročník I. / prosinec 2015

**Vážené čtenářky,
vážení čtenáři,**

den se se dnem sešel a nám nezbyvá nic jiného, než zhodnotit uplynulý rok, který byl pro mnohé z nás rokem nelehkým.

Může za to především extrémní sucho. Mnohdy jsou však na vině i sami zemědělci, a to svým nešetrným chováním k půdě, která následně ztrácí svou retenční schopnost. Rád bych připomněl, že půda není pouze naše, ale patří především budoucím generacím. Celou problematikou stavu půdy v České republice se zabývala konference Venkov 2015, na níž měl ČMSZP své zástupce. Nejen o ní se více dozvíte v prosincovém vydání Farmářských listů.

Dále se v nich věnujeme například aktualitám ze svazu či jeho projektům v roce 2015 a plánům do roku 2016. Důležitým bodem je rovněž zpráva o zasedání u kulatého stolu, která ministr zemědělství nově ustanovil a kterých je ČMSZP součástí. Na závěr bych vám všem rád popřál šťastné a klidné prožití vánočních svátků a mnoho úspěchů v nastávajícím roce.

František Winter, předseda ČMSZP

foto: archiv ČMSZP

Dotace schváleny, nejvíc peněz půjde na živočišnou výrobu

Schválení národních dotačních programů zemědělství pro rok 2016 vládou proběhlo na konci listopadu. Ve státním rozpočtu je na ně vyhrazeno 2,25 miliardy korun. Více než polovina bude směřovat do živočišné výroby. Ministerstvo zemědělství ČR z nich dále může podpořit likvidaci nebezpečné nákazy v chovech, obnovu venkovských zvoníček či vybudování odpočinkových míst.

Největší část dotací vyplatí ministerstvo na ozdravení chovů hospodářských zvířat. Na prevenci a boj s nakažlivými chorobami dostanou zemědělci 1,1 miliardy korun. Celkem je v národních dotacích pro české zemědělství v příštím roce připraveno 2,25 miliard korun. V letošním roce tato částka činila 2,18 miliard. „Mezi dotační programy jsme poprvé zařadili nové tituly, například dvacet miliónů na nákup plemenných zvířat, což pomůže vylepšit genetickou hodnotu stád. Budeme také hradiť rybářům škody, které v revírech každoročně způsobí kormoráni. Celkově jde větší část peněz do živočišné výroby, která udržuje zejména na ven-

kově stabilní pracovní místa,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka.

Nové dotace v celkové výši 30 miliónů korun podpoří činnost potravinových bank, které přispívají ke snížení plýtvání jídlem. Peníze jsou nově určeny rovněž na zvýšení jakosti mléka a mléčných výrobků a také na zlepšení životních podmínek v chovech hospodářských zvířat. Kromě živočišné výroby však peníze ze státní kasy poslouží také na rekonstrukci památek. „Příští rok spustíme nový program na obnovu kulturních památek na venkově, které neslouží k podnikání, ale jsou součástí venkovského života a tradic. Patří

mezi ně zejména drobné stavby. Cílem programu je zvýšit turistickou atraktivitu venkova a tím přispět k jeho oživení,“ řekl ministr Marian Jurečka. Na opravu menších památek půjde 40 miliónů korun ze státního rozpočtu, dalších 200 miliónů přidá Ministerstvo zemědělství ČR ze svých úspor.

System programů slouží k podpoře a zlepšení postavení českého agrárního sektoru na mezinárodním trhu. Programy placené výhradně z národních zdrojů přispívají k udržování výrobních možností zemědělství a jeho podílu na rozvoji venkova.

pokračování na straně 2

str. 2

Přehled národních dotačních programů a finančních prostředků určených na dotace pro rok 2016

str. 3

Platby na plochu se oděly do konkrétních čísel

str. 5

Konference Venkov 2015 patřila půdě

str. 7

Ministr bude pravidelně debatovat s „neziskem“

ČMSZP
Českomoravský svaz
zemědělských podnikatelů

Slezská 7, 120 00 Praha 2 / Tel. +420 227 010 354, GSM: +420 602 832 880 / Email: info@cmszp.cz

www.cmszp.cz

Dotace schváleny, nejvíc peněz půjde na živočišnou výrobu

pokračování ze strany 1

Přehled národních dotačních programů a finančních prostředků určených na dotace pro rok 2016

Název programu	rok 2016	
	dotace k hospodářskému výsledku (neinvestiční)	dotace na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (kapitálové výdaje)
	tis. Kč	tis. Kč
Podpora vybudování kapkové závlahy		20 500
Podpora restrukturalizace ovocných sadů		60 000
Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat	227 000	
Nákup plemenných zvířat		20 000
Podpora ozdravování polních a speciálních plodin	132 000	18 000
Genetické zdroje	70 000	
Nákazový fond	1 100 000	
Poradenství a vzdělávání	59 000	500
Podpora evropské integrace nevládních organizací	12 000	
Podpora technologických platforem v působnosti rezortu MZe ČR	12 000	
Podpora zpracování zemědělských produktů		149 000
Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků	70 000	
Udržování a obnova kulturního dědictví venkova	36 000	4 000
Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů	15 000	
Podpora činnosti potravinových bank a dalších subjektů s humanitárním zaměřením	10 000	20 000
Podpora včelařství	80 000	
Podpora na účast producentů a zpracovatelů zemědělských produktů v režimech jakosti	65 000	
Podpora nadstandardní pohody zvířat	70 000	
	1 958 000	292 000
Celkem	2 250 000	

zdroj: http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2015_ministerstvo-otevre-v-pristim-roce-nove.html

Platby na plochu se oděly do konkrétních čísel

Sazbu jednotné platby na plochu (SAPS) pro rok 2015 schválil na začátku prosince ministr zemědělství Marian Jurečka. Bude to 3543 Kč na hektar.

Mimořádně budou v tomto roce vyplaceny zálohy na SAPS ve výši 70 %. Ministr rovněž rozhodl o výši platby na greening (1943 Kč/ha) a pro mladé zemědělce (885 Kč/ha), které jsou letos vyhlášeny vůbec poprvé.

Změna ve vyplácení přímých plateb navazuje na nové podmínky Společné zemědělské politiky, schválené Evropskou unií, kvůli kterým je letos objem peněz na SAPS nižší. Zatímco vloni to bylo asi 21 miliard, letos to je 12,5 miliard korun. „To však neznamená, že zemědělci obdrží méně finančních prostředků. Celkový objem zůstane zachován, protože nižší částka pro SAPS doplní několik nově zaváděných plateb, jako je například právě greening nebo platba na mladé zemědělce,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka. Tzv. greening znamená užívání postupů příznivých pro klima a životní prostředí, šetrné hospodaření s půdou a zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v zemědělských podnicích. Do kategorie „mladých zemědělců“ spadají podnikatelé do 40 let.

Kvůli finančním potížím zemědělců v některých sektorech výroby v ČR ministr rozhodl o mimořádném

poskytnutí záloh na SAPS v maximální výši 70 %, zatímco v předešlých letech to bylo jen 50 %. Agráři tak získají peníze dříve a budou je moci využít například k uhrazení svých závazků.

Ministr dále „požehnal“ sazby dobrovolné podpory vázané na produkci (VCS) a přechodné vnitrostátní podpory (PVP), dříve nazývané jako „národní doplňkové platby k přímým podporám“, tzv. Top-Up. Na citlivé komodity tak letos Ministerstvo zemědělství ČR poskytne téměř 4,5 miliardy korun. Tomuto rozhodnutí předcházelo provedení stanovené míry kontrol žadatelů a zpracování údajů o způsobilé ploše v hektarech, počtu velké dobytčí jednotky (VDJ) pro jednotlivá opatření dobrovolné podpory vázané na produkci. Dojde tak k čerpání roční obálky v celkové výši 3,46 miliardy Kč z prostředků Evropského zemědělského záručního fondu.

foto: archiv ČMSZP

Sektor VCS	Sazby
Škrobové brambory	17 215,79 Kč/ha
Chmel	17 356,73 Kč/ha
Ovoce - velmi vysoká pracnost	13 734,02 Kč/ha
Ovoce - vysoká pracnost	9 491,99 Kč/ha
Zelenina - velmi vysoká pracnost	13 183,82 Kč/ha
Zelenina - vysoká pracnost	3 662,37 Kč/ha
Konzumní brambory	5 411,71 Kč/ha
Cukrová řepa	7 874,13 Kč/ha
Bílkovinné plodiny	3 711,07 Kč/ha
Masná telata	10 001,78 Kč/VDJ
Dojnice	3 678,77 Kč/VDJ
Ovce a kozy	3 670,30 Kč/VDJ

Ministr zemědělství rovněž schválil sazby přechodné vnitrostátní podpory PVP, podle kterých se mezi zemědělce rozdělí 880 milionů korun ze státního rozpočtu. Cílem PVP

je dorovnání podmínek, za kterých podnikají naši zemědělci v porovnání se zemědělci z původních členských zemí EU.

Sektor PVP	Sazby
Zemědělská půda	192,17 Kč/ha
Chmel	5 172,99 Kč/ha
Brambory pro výrobu škrobu	1 746,72 Kč/t
Přezvýkavci	101,63 Kč/VDJ
KBTPM	131,63 Kč/VDJ
Ovce/kozy	61,17 Kč/VDJ

Všechny dotace bude vyplácet Státní zemědělský intervenční fond od poloviny ledna 2016.

pokračování na straně 4

Platby na plochu se oděly do konkrétních čísel

pokračování ze strany 3

SAPS (jednotná platba na plochu) je jednou z nejvýznamnějších zemědělských plateb. Mohou ji dostat zemědělci, kteří obhospodařují minimálně jeden hektar orné půdy, travního porostu, vinice, chmelnice, ovocného sadu či jiné kultury, která je vedená v evidenci půdy. Poskytnutí SAPS je mimo jiné podmíněno řádným obhospodařováním půdy, dodržováním podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu a povinných požadavků na hospodaření. Platí se z rozpočtu Evropské unie.

Greening (povinné ozelenění) je platba za plnění podmínek zemědělských postupů příznivých pro klima a životní prostředí. Nárok na ni mají pouze zemědělci, kteří pěstují různé druhy plodin, na svých polích udržují stanovenou výměru trvalých travních porostů a mají některé plochy vyčleněné na tzv. ekologický zájem – např. krajinné prvky, zalesněné plochy atd.

Mladý zemědělec je podpora zemědělců do 40 let. Maximální výměra, na kterou lze platbu poskytnout, je 90 hektarů zemědělské půdy.

Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS) je poskytována pouze těm odvětvím (citlivým sektorům) nebo těm regionům členského státu, které čelí určitým obtížím, a přitom jsou obzvláště důležité z hospodářských, sociálních nebo environmentálních důvodů. Zároveň může být vyplácena pouze v míře nezbytné pro vytvoření motivace pro zachování současných úrovní produkce.

Citlivé sektory v ČR představují brambory určené na výrobu škrobu, chmel, ovoce, zelenina, konzumní brambory, cukrová řepa, bílkovinné plodiny, masná telata, sektor mléka a pasené ovce a kozy.

Přechodná vnitrostátní podpora (PVP) je plně hrazena z rozpočtu ČR. Slouží k dorovnání vybraných komodit, které byly zjednodušením plateb v systému jednotné platby na plochu zemědělské půdy (SAPS) znevýhodněny oproti plnému systému přímých podpor v původních, tzv. „starých“ zemích EU.

zdroj: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/novinky/schvalene-sazby-primych-plateb-pro-rok.html>

foto: archiv ČMSZP

Vedení svazu jednalo s ředitelem SZIF o dotacích

Další pravidelné jednání úzkého vedení Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů (ČMSZP) se konalo na začátku prosince. Zúčastnil se ho ředitel Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) Martin Šebestyán. Jeho úkolem bylo seznámit účastníky zasedání s aktualitami v oblasti vyplácení zemědělských dotací.

První prosincový den se začaly hradiť doplatky k jednotné platbě na plochu (SAPS). Do poloviny prosince měli obdržet doplatek ti žadatelé, kteří již získali zálohu. U žadatelů, kteří ještě nemají peníze ze SAPS, je problematická podmínka, že musí jít o aktivního zemědělce. Šebestyán informoval o domluvě mezi Ministerstvem zemědělství ČR a SZIF. Podle ní může SZIF v těch případech, kdy je splněna alespoň základní podmínka, a to příjem ze zemědělské produkce, žadatele vyzvat k doplnění opravitelných chyb

(např. auditu nebo činností, kde žadatel udělal chybu).

Na začátku prosince rovněž začala padat rozhodnutí o platbách LFA. Do konce roku by měly být vyplaceny dvě třetiny podaných žádostí. Zemědělci, kteří mají zájem o odklad této platby, se můžou obrátit na SZIF. Šebestyán rovněž informoval o tom, že se očekává propad úhrnu prostředků na jednotnou žádost, a to zhruba o 7 miliard korun.

Ředitel SZIF se zaměřil také na administraci Programu rozvoje venkova. Původně se počítalo s rozdělením maximálně 3 miliard korun ročně ve dvou výzvách. Protože se však rozděluje 8 miliard korun, došlo k zatížení pracovníků SZIF natolik, že možná dojde ke zpoždění některých termínů.

Předseda ČMSZP František Winter na jednání požadoval vyškrtnutí chybného údaje na internetových stránkách SZIF o přepočtu VDJ pro

telata ve výši 10 tisíc Kč, neboť ve skutečnosti tato částka činí pouze 4000,71 Kč. Od 15. ledna bude možné zasílat žádosti na mléčný skot a prasata. Celkový objem dotací činí zhruba 600 milionů Kč. Žádost bohužel nebude navázána na Jednotnou žádost. V prvním čtvrtletí roku 2016 bude dále vyhlášen dotační titul D16 Kulturní dědictví. Na něj je vyhrazeno zhruba 200 milionů Kč.

Jan Novopacký

foto: archiv ČMSZP

Konference Venkov 2015 patřila půdě

Cílem tří stovek zemědělců z České republiky i ze Slovenska byly v polovině listopadu obce Velehrad a Modrá. Od čtvrtka 12. do pátku 13. listopadu se zde totiž uskutečnila Národní konference Venkov 2015. Kromě semináře a přednášek o následujícím období Programu rozvoje venkova (PRV) se účastníci mohli zúčastnit exkurzí do obcí a podniků v okolí.

„Národní konference Venkov je každoročně pořádána na podporu udržitelného a soběstačného venkova. Setkávají se zde zástupci veřejného a neziskového sektoru, podnikatelé i zájemci z řad veřejnosti, kteří se na jednotlivých úrovních profesně či laicky zabývají rozvojem venkova,“ vysvětlil Eduard Kavala, předseda Spolku pro obnovu venkova České republiky, který je hlavním pořadatelem. Konferenci dále zařadil ministr zemědělství Marian Jurečka a hejtman Zlínského kraje Stanislav Mišák. Oba se jí rovněž zúčastnili.

S úvodní prezentací na téma Program rozvoje venkova na období 2014–2015 vystoupil ředitel Josef Tabery. Informoval o tom, že k 20. srpnu 2015 vláda schválila navýšení kofinancování na 35 %. Celkový rozpočet PRV tedy činí 3,5 miliardy euro. V novém programovém období se každoročně plánuje vyhlášení dvou kol příjmu žádostí, a to kolo podzimní (září/říjen) a jarní (duben/květen). LEADER a pozemkové úpravy však budou mít kontinuální příjem. Účastníci konferen-

ce dále získali informace o nových programech ministerstva pro místní rozvoj, financovaných z národních zdrojů, které jsou zaměřené na regionální politiku s důrazem na obnovu a rozvoj venkova, dále na cestovní ruch a bytovou politiku.

Samostatný programový blok tvořily prezentace na téma Půda jako dar života. V programu vystoupila ředitelka Sekce řízení krajských pozemkových úřadů SPÚ (péče o vodu v krajině), Jiří Hladík z Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy (půda jako dar obživy), manažer MAS Strážnicko Vít Hrdoušek (půda jako dar obživy) a starosta obce Modrá Miroslav Kovářík (půda jako dar poznání).

Frekventanti se mohli zúčastnit pěti odborných exkurzí do vybraných lokalit Zlínského kraje, kde se seznamovali s aktivitami obcí, neziskového sektoru i podnikatelů, vztahujících se k udržitelnému rozvoji zemědělství, ochrany přírody a krajiny či regionální kultury. Čtvrteční den zakončil společenský večer nazvaný Putování po kraji, kte-

rého se zúčastnil ministr zemědělství Marian Jurečka a arcibiskup Jan Graubner. Páteční program byl věnován tematickým workshopům.

Dvoudenní konference byla zakončena ve velehradské bazilice společným shromážděním a formu-

lací závěrů k hlavnímu tématu půda a venkovské problematice obecně. Účastníci konstatovali nutnost přijmout zejména následující opatření, která budou předána příslušným ministerstvům a politikům.

- Zachovávat co největší množství srážkových vod v krajině, aby byly pro krajinu využitelné v období sucha.
- Posílit retenční schopnost zemědělské a lesní půdy prostřednictvím povinného navracení organické složky do půdy.
- Při hospodaření na orných půdách zvyšovat využívání krajinné zeleně k protierozním opatřením a zavést konzultování osevních plánů.
- Chránit ornou půdu proti neopodstatněným záborům pro výstavbu a podpořit stavební rozvoj ve stávajících zastavených územích.
- Podpořit rozvoj drobných živnostníků stejně jako finančně podporovat malé obce z rozpočtového určení daní.

Volně zpracováno podle oficiální tiskové zprávy a ze zápisu z konference.

oficiální web konference <http://konferencevenkov.cz/>

závěry dostupné na http://konferencevenkov.cz/download/NKV2015_zavery.pdf

prezentace dostupné na <http://www.konferencevenkov.cz/ke-stazeni>

foto: archiv ČMSZP

Harmonogram příjmu projektových operací PRV

Harmonogram výzev PRV na roky 2015–2017

Rok 2015

Podzimní kolo

- 4.1.1 Investice do zemědělských podniků
- 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
- 4.3.2 Lesnická infrastruktura
- 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství
- 16.2.2 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh

Závěr roku 2015 – kontinuální příjem

- 4.3.1. Pozemkové úpravy *

* Opatření 4.3.1. Pozemkové úpravy bude spuštěno po dohodě mezi SZIF a SPÚ. Způsob a dávkování podaných projektů bude vytvořen tak, aby nedošlo k zahlcení administrativní kapacity SZIF.

Rok 2016

Jarní kolo (2. – 15. května)

- 1.1.1 Vzdělávací akce
- 1.2.1 Informační akce
- 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců
- 6.4.1 Investice do nezemědělských činností
- 6.4.2 Podpora agroturistiky
- 6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů
- 8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích
- 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách
- 8.4.2 Odstraňování škod způsobených povodněmi
- 8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin
- 8.5.2 Neproduktivní investice v lesích
- 8.5.3 Přeměna porostů náhradních dřevin
- 8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven
- 16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě

Podzimní kolo (1. – 15. října)

- 4.1.1 Investice do zemědělských podniků
- 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
- 4.3.2 Lesnická infrastruktura
- 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství
- 16.2.2 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh
- 16.3.1 Sdílení zařízení a zdrojů
- 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů
- 16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie a v průmyslových procesech

Od roku 2017

Jarní kolo (zpravidla v termínu 1. – 15. dubna)

- 1.1.1 Vzdělávací akce
- 1.1.2 Informační akce
- 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců
- 6.4.1 Investice do nezemědělských činností
- 6.4.2 Podpora agroturistiky
- 6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů (bude vyhlašováno dle disponibilní alokace)
- 16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě
- 16.2.2 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh

Podzimní kolo (zpravidla v termínu 1. – 15. října)

- 4.1.1 Investice do zemědělských podniků
- 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
- 4.3.2 Lesnická infrastruktura
- 8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích
- 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách
- 8.4.2 Odstraňování škod způsobených povodněmi
- 8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin
- 8.5.2 Neproduktivní investice v lesích
- 8.5.3 Přeměna porostů náhradních dřevin
- 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství
- 8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven
- 16.3.1 Sdílení zařízení a zdrojů
- 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů
- 16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie a v průmyslových procesech

Operace s vlastním režimem vyhlášení příjmu

- operace 2.1.1 Poradenství – bude vyhlašováno ad hoc dle vlastního režimu
- operace 4.3.1 Pozemkové úpravy – kontinuální příjem, závěr roku 2015
- opatření 19 Leader – zpravidla v termínu 1. února – 31. srpna, v roce 2016 od 2. května do 31. srpna
- operace 16.1.1 Podpora zřizování a fungování operačních skupin v rámci EIP v oblasti zemědělské produktivity a udržitelnosti – bude vyhlášena pouze dvakrát za období, a to v roce 2016 a 2017
- operace 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách a 8.4.2 Odstraňování škod způsobených povodněmi – budou vyhlašovány v závislosti na výskytu a rozsahu kalamitních situací
- Technická pomoc – kontinuální příjem od roku 2015

zdroj: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/zakladni-informace/harmonogram-vyzev/>

Na environmentální opatření půjde osm miliard

Zasedání monitorovacího výboru k Programu rozvoje venkova 2014–2020 (PRV) proběhlo 19. listopadu letošního roku. Mezi pozvanými byli zástupci Evropské komise v čele s Lozanem Felixem, který je vedoucím oddělení v DG Agri pro Českou republiku, Litvu, Rumunsko a Slovensko. Monitorovací výbor se zabýval řadou témat pro nové programové období.

Patřily mezi ně například stav implementace PRV, preferenční kritéria pro projektová opatření PRV či stanovení harmonogramu výzev pro rok 2016. V rámci Jednotné žádosti bylo letos možné podat žádost o dotaci na šest environmentálních opatření PRV. Na základě podaných žádostí se odhaduje, že by celkově mohlo být vyplaceno až 302 miliónů eur, tedy více než 8 miliard korun.

Jedná se o výměru 2,5 miliónu hektarů zemědělské půdy a 750 tisíc zvířat.

„Skutečně vynaložené finanční prostředky v rámci environmentálních opatření budou jasné až po provedení všech kontrol a odpočtů, které mají vliv na konečnou výši poskytnutých dotací,“ řekl předseda monitorovacího výboru Pavel Se-

káč. U investičních opatření vznikl systém obálek, který dané operace dělí na záměry podle finanční náročnosti a podle sektorů na rostlinnou a živočišnou výrobu. Hlavním důvodem zavedení tohoto systému je čitelnost a přehled o zacílení dotací.

Součástí harmonogramu PRV na rok 2016 jsou i údaje o výši plánovaných alokací na příslušné výzvy. Z přímých

plateb tvoří největší položku Agroenvironmentálně-klimatická opatření (3,25 miliard Kč) a z investičních opatření investice do zemědělských podniků (2,548 miliard Kč). Závěr jednání monitorovacího výboru patřil představení informací o naplňování komunikační strategie a činnosti Celostátní sítě pro venkov pro rok 2016.

Ministr bude pravidelně debatovat s „neziskem“

Obnovit tradici jednání u kulatých stolů s ministrem zemědělství Marianem Jurečkou se podařilo zástupcům neziskového sektoru. Posílí se tak potřebný dialog mezi státní správou a nevládními organizacemi.

První kulatý stůl se uskutečnil ve čtvrtek 19. listopadu na ministerstvu zemědělství za účasti ministra a náměstka Sekce pro společnou zemědělskou a rybářskou politiku EU Pavla Sekáče. Účastníci získali informaci o zelené naftě. Část spotřební daně se bude nově vracet také zemědělcům, zabývajícím se živočišnou výrobou. Dosud se týkala pouze hospodářů s polnostmi. Zavedení této podpory by mělo nastat na přelomu dubna a května se zpětnou možností uplatnitelnosti od 1. ledna 2016.

Tématem prvního setkání zástupců neziskového sektoru a ministra byla rovněž kompenzace za sucho. Požadovaná částka činí 2 640 miliónů korun. V 1. kole Programu rozvoje venkova (PRV) byla navýšena alokace s ohledem na to, že celková suma bude vyšší díky národnímu kofinancování. Ministerstvo zemědělství v rámci zvýšení kofinancování o 473 miliónů euro rozdělilo většinu prostředků s ohledem na aktuální problémové oblasti nebo na oblasti rozvoje, jako jsou investice do zemědělských podniků,

zpracování a uvedení na trh produktu, ekologické zemědělství, platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními a dobré životní podmínky zvířat.

Návrh na rozdělení zbývajících 143 miliónů euro mají ministři poslat neziskové organizace. S jedním přišel také ČMSZP (viz tabulka).

Dalšími tématy jednání byly nové dotační tituly z národních zdrojů pro příští rok, které mají alokaci 2,2 miliardy korun. Budou podporovat kulturní dědictví na venkově, potravinové banky a oblast welfare. Ministerstvo rozvedlo připomínkování Strategie MZe ČR do roku 2030, v němž sesbíralo přes 700 komentářů a námětů. V prosinci by měl ministr dostat novou verzi Strategie – očekává se, že finální.

Závěr programu kulatého stolu patřil novelizaci mysliveckého zákona, jejímž cílem je snaha snížit stavy spárkaté zvěře, páchající škody na zemědělských pozemcích a plodinách a na lesních porostech a kulturách.

Další kulatý stůl by měl proběhnout 12. ledna příštího roku. Neziskové organizace mohou samy navrhovat témata, o kterých by chtěli s ministrem jednat.

Jan Novopacký

Název opatření	Název podopatření	Návrh navýšení za ČMSZP (v mil. EUR)
Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti	Podpora na zahájení podnikatelské činnosti pro mladé zemědělce	10
Ekologické zemědělství		20
Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními		103
Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj)		10

V zemědělství začínají podnikat lidé z jiných oborů, které je zapotřebí koordinovat

Dva semináře zabývající se fenoménem „new entrants info farming“, tedy „nových účastníků v zemědělství“, uspořádala v roce 2015 organizace s názvem Evropské inovační partnerství pro zemědělství (EIP-AGRI). „New entrants“ je označení lidí, kteří se rozhodli vybudovat zemědělský podnik, aniž by pocházeli z tradičního zemědělského prostředí nebo aniž by se v rámci vzdělávání či své předchozí práce specializovali na toto odvětví.

„Zemědělství zažívá v současnosti zásadní strukturální proměnu. V Česku stejně jako ve většině evropských států pracuje jen malý zlomek obyvatel v zemědělském sektoru. Proměnil se totiž charakter lidské práce v postindustriální společnosti a došlo k zásadnímu posunu životních priorit zejména u mladší generace. K tradičnímu způsobu předávání statku z generace na generaci tak dochází stále méně. Na druhé straně se ovšem hodně lidí, často vzdělaných a pracujících v jiných oblastech, rozhoduje, že se bude věnovat zemědělství,“ řekl Robert T. Zahrl, sadař a účastník FG (focus group) New Entrants. Členy focus group jsou odborníci z výzkumu,

administrativy, poradenství a sami noví účastníci, kterých je 8 z celkových 22 členů.

Výsledky výzkumu budou zveřejněny na začátku roku 2016. Průběžný „new entrant“ má zpravidla vysokou úroveň vzdělanosti, podnikatelské a inovátorské schopnosti, zaměřuje se na trvale udržitelné zemědělství a jeho kontext v kulturní krajině a sociálním prostředí. Chybí mu ale často specifické know-how a přístup k půdě, financování, trhům, mechanizaci a pracovním silám. Orgány zodpovědné jak za společnou zemědělskou politiku, tak za národně specifické zemědělské politiky proto stojí před výzvou, jak

nové účastníky dobře integrovat. V současnosti totiž pracují většinou mimo podpůrné systémy a zájmové skupiny v zemědělském sektoru. „To je potřeba změnit, aby byl potenciál těchto velmi inovativních zemědělců pro celý sektor plně a účelně využit,“ zdůraznil Zahrl.

Noví účastníci často nacházejí nové cesty na trh, k financování, půdě či organizaci práce, aby vyvážili své tržní znevýhodnění. Odborná pracovní skupina shromáždila příklady těchto inovací a zveřejnila je na adrese <http://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/content/new-entrants-farming-lessons-foster-innovation-and-entrepreneurship>.

„Přesto je nutné se nadále cíleně zaměřovat na jednotlivé zemědělce této kategorie, vzájemně je propojovat a co nejlépe je zapojovat do stávajících struktur. Tak lze nejnázemně dosáhnout společného cíle, kterým je udržitelné a konkurenceschopné zemědělství,“ uvedl Zahrl.

FG New Entrants bude nadále pracovat jako expertní poradní sbor a je k dispozici zájemcům o informace a spolupráci. Jeho hlavním úkolem je koordinovat aktivní nové účastníky a postarat se o jejich celoevropské zastoupení. „Proto žádáme zájemce, aby se obraceli na zástupce svých či sousedních členských států Evropské unie v rámci odborné pracovní skupiny,“ vyzval Zahrl.

zdroj: www.ochsen.cz

Farmáři – Farmářům... možnosti, praxe a osvěta ve farmaření

Projekt Farmáři – Farmářům... možnosti, praxe a osvěta ve farmaření, podpořený ministerstvem zemědělství v roce 2015, se zaměřil na sesbírání rozhovorů, které čtenáře informují o činnosti farmářů s důrazem na horské a podhorské oblasti. Jednotlivé rozhovory, které postupně vycházely ve Farmářských listech, elektronickém periodiku Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů, byly souborně vydány v tištěném speciálním čísle Farmářských listů.

Cílem vydané tiskoviny je na základě příkladů z praxe představit činnost farmářů především z horských a podhorských oblastí a přiblížit tak jejich práci veřejnosti. Farmáři se v poslední době setkávají s tím, že na ně lidé pohlížejí spíše jako na příjemce dotací než jako na aktivní podnikatele, kteří se snaží rozvíjet své firmy v souladu se směřováním regionů, v nichž hospodaří.

Rozhovory poskytují informace o počátku jejich hospodaření; o tom, co jednotlivé zemědělce přimělo zapojit se do agrárního sektoru a jaká je základní charakteristika jejich podnikatelské činnosti. Ukazují jejich postoj k dotačním možnostem, nastavení společné zemědělské politiky a k Programu rozvoje venkova s ohledem na další rozvoj jejich podnikání. Farmáři rovněž sdíleli své zkušenosti s ohledem na rodinné tradice, způsob hospodaření v souladu s přírodou a s důrazem na chov dobytka.

Většina zapojených farmářů pracuje na pozemcích zařazených do méně příznivých oblastí (LFA), kde využití půdy určují výhradně přírodní podmínky, jako je svažitost a nadmořská výška. Do těchto oblastí je potřeba rozdělit smysluplně dotační prostředky, a to především kvůli udržení konkurenceschopnosti těchto zemědělců s produktivnějšími ob-

lastmi. Rozhovory představují přístup oslovených podnikatelů k ekologickému zemědělství a welfare, který je přirozenou součástí jejich práce, nikoli pouze možností pro získání dalších finančních prostředků. Spokojený dobytek zaručuje kvalitní produkci, kterou mohou farmáři finalizovat a primárně dodávat na lokální trhy. Farmáři v rozhovorech rovněž sdílejí své zkušenosti z produkčních oblastí, kde se naopak potýkají se suchem, nízkou úrodností půdy nebo velkou konkurencí v prodeji komodit.

Speciální vydání Farmářských listů by mělo být obohaceno čtenářů o zkušenosti a různé životní osudy oslovených farmářů a inspirací k dalšímu rozvoji jejich podnikání či změně pohledu na místní farmy a jejich radosti i strasti.

Rozhovory poskytlo celkem více než dvacet osobností, které se podělily o své příběhy a zkušenosti.

Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů (dále také svaz) je samostatnou právní osobou sdružující právnické a fyzické osoby, které realizují svoji podnikatelskou činnost především v zemědělské výrobě. Jednou z hlavních aktivit svazu je prosazovat rovnoprávné podmínky podnikání v zemědělství vůči ostatním podnikatelským subjektům, podporovat vznik a činnost odbytových a zpracovatelských družstev a společností a podílet se na všestranném rozvoji venkova. Svaz se dlouhodobě podílí na nevládní agrární politice a je účasten všech významných aktivit v tomto směru.

Levandule jako způsob obživy i vyznání lásky Provence

Levandule je léčivá bylina, jejímž pěstováním proslula především oblast Provence ve Francii. Pohlednice z ní ukazují dlouhé fialové řady silně aromatické rostliny, používané v kosmetickém průmyslu, potravinářství či v medicíně. Že se levandule nezabydlela pouze ve Francii, ale expanduje dále do světa, dokazuje podnikání Lukáše Drlíka a jeho přítelkyně Veroniky Pejšové, kteří začali na Mohelnicku tuto květinu sázet a sklízet ve velkém.

Jaký byl počátek vašeho hospodaření?

Lukáš: K podnikání jsem se dostal v rámci rodinné tradice. Pocházím ze statku, v němž teď bydlím a ke kterému náleží i polnost. V rámci restitucí nám byl po revoluci majetek navrácen, ovšem prarodiče už neměli dost sil se o něj starat. Z osmi dětí se k hospodaření nikdo neměl, tak polnosti proto převzal babiččin strýc. Mně osobně se život na statku vždycky líbil, a i když mám střední hotelovou školu a pracoval jsem v mnoha gastronomických provozech v tuzemsku i v zahraničí, vždy mne to táhlo zpět. Společně s Veronikou jsme se rozhodli vrátit ke kořenům, starat se o svá pole a něco produkovat.

V čem spočívá základ vaší farmy?

Lukáš: Měl jsem potřebu odlišit se od ostatních, současně převládla láska k Provence. Tento rok jsme se proto rozhodli pro pěstování levandule a založení Levandulového statku. Zatím máme jen čtvrtinu hektaru, kde se nachází sad a louky, ale část je již osázena levandulí. **Veronika:** Ke statku patří pět hektarů pole, které bychom chtěli do pěti let osázet sto dvaceti tisíci sazenicemi levandule. Jenom pro srovnání – na malém poli máme zatím dva tisíce pět set sazenic, takže si dokážete představit, jaká práce nás čeká, chceme vše vypěstovat ze semínek.

Lukáši, uvedl jste, že máte hotelovou školu, nechybí vám zemědělské vzdělání?

Lukáš: Máte pravdu, kvůli práci v zemědělství si budu muset nějakou odbornou školu dodělat. Vyznat se v dotacích bude ještě náročný oříšek.

Veronika: Já mám vystudovanou fakultu životního prostředí a pak jsem pracovala v kanceláři. K přírodě mě to však vždycky táhlo, proto jsem vystudovala tento obor.

Je práce na farmě náročná? Kolik lidí zaměstnáváte?

Lukáš: Prvního května letošního roku jsme se začali plně věnovat farmě. Zemědělskou činnost sice oficiálně můžu provozovat několik let, ale měl jsem pozastavenou živnost. Doposud jsme na to byli jen my dva. Kvůli kavárně, kterou jsme otevřeli, začínáme najímat prvního zaměstnance.

Veronika: Rozhodli jsme se pro bio kvalitu, proto děláme vše ručně a bez postřiků. Je pro nás uspokojivým, že večer uléháme unavení a že je za námi velký kus práce.

Spolupracujete s různými neziskovými nebo odborovými organizacemi?

Lukáš: Spolupráci jsme rozjednali na více stranách. Jak přes místní akční skupiny – statek stojí na území MAS Mohelnicko a MAS Moravská cesta, kavárna na území MAS Horní Pomoraví –, dále také spolupracujeme s Charitou Zábřeh, která sídlí na stejném náměstí jako naše kavárna.

foto: archiv Levandulový statek Lukáš Drlík a Veronika Pejšová

Veronika: Sociální podniky neziskového charakteru se nám líbí, protože chceme v budoucnosti vyrábět určité produkty. Charita Zábřeh nám v Paloníně vyrábí cukry, plánujeme i svíčky.

Slyšeli jste o možnosti podpory PGRLF pro projekty sociálního zemědělství?

Lukáš: Slyšel jsem o tom, ale vše je tak složité, že musíme znalosti nasávat postupně.

Budete v budoucnu spolupracovat s nějakými svazy nebo neziskovými organizacemi?

Lukáš: Líbí se mi představa možné spolupráce s nimi, hlavně kvůli získávání informací a možnosti připomínkování budoucích pravidel. Místní akční skupina se nám líbí v rámci myšlenky regionálního dopadu, přes MAS Horní Pomoraví jsme pro kavárnu získali certifikát JESENÍKY originální produkt® na poskytované služby.

Máte zkušenosti s podáváním žádostí o dotace? Jak vnímáte nastavené podmínky?

Lukáš: Letos poprvé jsme podali jednotnou žádost a uvidíme, jak velký objem financí nám přinese. Současně připravujeme s pomocí agentury žádost na projekt v prvním kole PRV. V budoucnu doufáme ve spolupráci s MAS, a tím také v možnost zpracovávat projektové žádosti svépomocí, ovšem za odborného vedení. Musím se s vámi podělit o zkušenost ze zmiňovaného prvního kola PRV. Nejdříve jsem se začel do podmínek a zjistil jsem, že bylinářům jsou určeny pouze tři možné položky, které byly však pro nové, začínající farmáře nevyužitelné. Nastavení dotací bylo šité na míru spíše velkým firmám. Proto jsem se rozhodl přes Facebook napsat panu ministrovi. Byl jsem na několika veřejných sezeních, kde deklaroval podporu malým a začínajícím farmářům, tak jsem mu popsal, v čem vidím problém. Požádal mne o sepsání požadavků a jejich zaslání na ministerstvo. Divil jsem se, ale opravdu se mi ozvali, i když nejdříve s tím, že jsem měl reagovat dříve. Ale jak se má obyčejný člověk dostat

pokračování na straně 10

Levandule jako způsob obživy i vyznání lásky Provence

pokračování ze strany 9

foto: archiv Levandulový statek

foto: archiv Levandulový statek

k pravidlům, pokud se ještě neorientuje a není nikde organizovaný? Nicméně i tak změnili podmínky, aby si bylinkáři mohli pořídit menší stroje typu malotraktor nebo kultivátor. V rámci prvního projektu jsme se tedy zaměřili na pořízení techniky. Náš projekt dosahuje výše jednoho miliónu korun, proto doufáme, že se do výběru vejde a budeme úspěšní.

Jak vznikl nápad otevřít Levandulovou kavárnu?

Lukáš: Svoji produkci chceme zužitkovat, takže kavárna je logickou součástí našeho podnikatelského záměru. Primární je pro nás zpracovat levanduli do jídla a nápojů. Vše, co jsme zatím vypěstovali, směřujeme právě do naší kavárny. Máme v plánu vyrábět vlastní produkty, jako je například levandulový sirup, který chceme dále nabízet do různých sítí obchodů, jako je Olomoucká špajz nebo Sklizeno, a taky ho prodávat na farmářských trzích. Naším prvním produktem jsou sušenky. Nejdříve jsme je podávali jen ke kávě, ale zákazníci si je oblíbili a „donutili“ nás zpracovávat je zvláště na prodej. Řešíme rozdělení podnikání na výrobu a na zpracování. Pravděpodobně nezůstaneme jen u levandule, chceme produkovat další bylinky, například mátu, meduňku, chrpu či měsíček, dále pak česnek nebo jablka v návaznosti na sady.

Kdy vás napadla myšlenka zaměřit se na bio kvalitu?

Lukáš: Spolupracujeme s firmou SONNENTOR, která vykupuje bylinky výhradně od bio producentů. Její zástupci nám na školeních ukázali rozdíl mezi stavem pole a půdy po třiceti letech konvenčního hospodaření a mezi stejně dlouhou dobou bio hospodaření. Kvůli budoucím generacím je nám sympatické dívat se dopředu. Výsledný produkt pro nás není tak důležitý, primárně se nám líbí tento způsob práce.

Jak vypadá váš běžný den na farmě?

Veronika: Vyhráli jsme soutěž Rozjezdy roku v Olomouckém kraji, což nám přineslo i hodně publicity. Takže kromě každodenní práce na statku, která je opravdu bezmezná, a práci v kavárně nám přibyla také spousta rozhovorů, natáčení pořadů a vyřizování poptávek z obchůdků a od zákazníků. Běžný den je tedy velice nabitý a končí povětšinou kolem půlnoci.

Má výhra v soutěži vliv na návštěvnost Levandulové kavárny?

Lukáš: Rozhodně, o osmdesát procent naší tržby se vždy postarají turisté z celé republiky, kteří se na nás přijedou podívat hlavně díky výhře v soutěži.

Do budoucna chceme otevřít více kaváren ve formě franchisingu, proto jsme si zažádali o ochrannou známku.

Veronika: Naším hlavním cílem je věnovat se statku a levanduli, kterou musíme vyprodukovat v dostatečném množství pro další odbyt.

Víte, kolik je levandulových polí a kaváren v naší republice?

Lukáš: U nás je jen pár levandulových políček, jedná se spíše o hobby produkci například k vinicím.

Veronika: Jedna kavárna je v Bratislavě, ale tam s levandulí pouze pracují, nejedná se o jejich produkt. V tom jsme opravdu originální. Snad se nám povede. Kluci v bratislavské kavárně jsou moc vstřícní. Když jsme jejich kavárnu před otevřením té naší navštívili, podělili se s námi o zkušenosti a za to jsme jim vděční.

FARMÁŘSKÉ LISTY

Farmářské listy

- elektronický zpravodaj Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů.

Vydává ČMSZP, Jankovcova 938/18a, 170 37 Praha 7

Kontakt:

Ing. Jan Novopacký
tel.: +420 227 010 354
mob.: +420 731 527 923
email: novopacky@cmszp.cz
web: cmszp.cz

Grafický návrh: poustr.cz
Sazba: poustr.cz

V roce 2015 podpořeno dotací Ministerstva zemědělství ČR:
Realizace projektu Farmáři farmářům – možnosti, praxe a osvěta ve farmaření.